

Sociological analysis of the criteria of the people of Borujen for the selection of candidates for the Islamic Consultative Assembly

Hossein Ali Ghajari¹

Received Date: 28 Feb 2021

Reception Date: 18 Jul 2021

Elections are one of the most important indicators of democratic systems in the world today. This article tries to examine the factors and variables affecting the criteria of the people of Borujen for the selection of candidates for the Islamic Consultative Assembly. In this regard, the main question of the present article is: "What are the variables affecting the criteria of the people of Borujen for the selection of candidates for the Islamic Consultative Assembly?" To answer this question, by reviewing various theories, independent variables were identified that were thought to affect the criteria for selecting parliamentary candidates. Research Method This article is a survey research method. The data collection tool is a researcher-made questionnaire and the data analysis technique is factor analysis and multiple regression. By factor analysis, 11 main components of the variables were extracted and their relationship with the dependent variable was tested. Hypotheses are tested using multivariate regression using the Enter method. The research findings indicate that: Partisanship with a beta value of 1/537, reference groups with a beta value of 1/195, individual evaluation of statesmen and the system with a beta value of 1/066, utilitarianism with a beta value of 0/895, previous elections with a beta value of 0/871 and evaluation variable Other ethnic groups with a beta value of -0/234 have a significant effect on the selection criteria of candidates.

Keywords: Borujen city, selection criteria, Islamic Consultative Assembly elections, partisanship and reference groups

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

---

1. Assistant Professor of Social Science Group, Payam Nour University, Tehran, Iran. h_ghajari@yahoo.com

تحلیل جامعه‌شناختی معیارهای مردم شهر بروجن برای انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی

حسینعلی قجری^۱

دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۱۰

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۲۷

چکیده

انتخابات یکی از مهم‌ترین شاخص‌های نظام‌های دموکراتیک در جهان امروز است. این مقاله در تلاش است که به بررسی عوامل و متغیرهای تأثیرگذار بر معیارهای مردم شهر بروجن برای انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی بپردازد. در این راستا سؤال اصلی مقاله حاضر عبارت است از: «متغیرهای تأثیرگذار بر معیارهای مردم شهر بروجن برای انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی کدام‌اند؟» جهت پاسخ به این سؤال با مرور نظریه‌های مختلف، متغیرهای مستقلی که گمان می‌رفت بر معیارهای انتخاب کاندیداهای مجلس تأثیرگذارند شناسایی شدند. روش تحقیق این مقاله روش تحقیق پیمایشی است. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته و تکنیک تجزیه و تحلیل داده‌ها تحلیل عاملی و رگرسیون چندگانه می‌باشد. با تحلیل عاملی ۱۱ مؤلفه اصلی از متغیرها استخراج و رابطه آن‌ها با متغیر وابسته مورد آزمون قرار گرفت. فرضیه‌ها با استفاده از رگرسیون چند متغیره و روش Enter مورد آزمون واقع می‌شوند. یافته‌های تحقیق بر این دلالت دارند که به ترتیب: حزب گرایی با مقدار بتای ۱/۵۳۷، گروه‌های مرجع با مقدار بتای ۱/۱۹۵، ارزیابی فرد از دولت مردان و نظام با مقدار بتای ۱/۰۶۶، منفعت‌طلبی با مقدار بتای ۰/۸۹۵، انتخابات قبلی با مقدار بتای ۰/۸۷۱ و متغیر ارزیابی اقوام دیگر با مقدار بتای ۰/۲۳۴- بر معیارهای انتخاب کاندیداهای دارای تأثیر معنادار می‌باشند.

واژگان کلیدی: شهر بروجن، معیارهای انتخاب، انتخابات مجلس شورای اسلامی، حزب

گرایی و گروه‌های مرجع.

مقدمه و طرح مسئله

ماحصل منازعات سیاسی انسان‌ها در طول تاریخ بر سر انواع نظام‌های سیاسی، پس از ظهور انواع حکومت‌ها از جمله: سلطنت مطلقه، سلطنت استبدادی، کمونیستی، توتالی‌تر و غیره، پیدایش دموکراسی است. دموکراسی، به‌رغم، ضعف‌های متعددی که دارد یکی از مهم‌ترین انواع نظام‌های سیاسی می‌باشد و در بین غالب اندیشمندان و سیاستمداران پذیرفته‌شده است به‌نحوی که هر حکومتی خود را دموکراسی می‌داند و به دموکراتیک بودن خود افتخار می‌ورزد. دموکراسی، انواع آن، فرایندها و شاخص‌هایش از منظرهای گوناگون مورد بحث واقع شده است و مکاتب و دیدگاه‌های مختلف، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی و سیاسی متعددی به این مسائل پرداخته‌اند. مشارکت انتخاباتی و رأی‌دان، به‌مثابه یکی از انواع مهم مشارکت سیاسی، یکی از مهم‌ترین مسائل و موضوعات جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی سیاسی است. در این میان، تحلیل کنش انتخاباتی یکی از موضوعات اساسی جامعه‌شناسی سیاسی است که صاحب‌نظران و پژوهشگران از منظرهای گوناگون به آن پرداخته‌اند.

حدود شش دهه است که تحلیل جامعه‌شناختی از کنش انتخاباتی شهروندان به‌صورت جدی و آکادمیک مطرح است. در ایالات متحده، بیشترین مطالعات در این حوزه انجام می‌شود و در سایر کشورهای غربی، از جمله فرانسه، انگلستان، آلمان و ایتالیا، که دموکراسی و جامعه مدنی در آن‌ها نهادینه‌شده است، احزاب و دولت‌ها به‌طور جدی به این حوزه مطالعاتی پرداخته‌اند تا تحلیل دقیقی از وضع جامعه و کنش انتخاباتی شهروندان داشته باشند و بر مبنای آن برنامه‌ریزی کنند. نظام جمهوری اسلامی که برآمده از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ است یکی از نظام‌های مدعی دموکراسی (مردم‌سالاری) است که بر اساس قانون اساسی انتخابات‌های گوناگونی از جمله انتخابات ریاست جمهوری، مجلس خبرگان، شوراهای اسلامی شهر و روستا و مجلس شورای اسلامی در آن پیش‌بینی گردیده است. یکی از مهم‌ترین انتخابات کشور، که با اقبال گسترده و در برخی مناطق حتی بیش از صددرصدی مواجه می‌شود، انتخابات مجلس شورای اسلامی است. اما در جمهوری اسلامی ایران، علی‌رغم برگزاری انتخابات متعدد، در مقایسه با غرب، مطالعه رفتار رأی‌دهی، عمق چندانی پیدا نکرده و عمومی نشده است؛ از این‌رو، یک خلأ جدی در این حوزه قابل مشاهده است.

با توجه به اهمیت انتخابات مجلس شورای اسلامی و اقبال مردمی شدید نسبت به آن

و شناخت معیارهای رأی‌دهی مردم در انتخابات مجلس شورای اسلامی برای برنامه‌ریزی مناسب و با توجه به خلأ موجود در این خصوص، این تحقیق، در تلاش است تا با استفاده از رویکردهای نظری مختلف، معیارهای رأی‌دهی مردم شهر بروجن در انتخابات مجلس شورای اسلامی و عوامل و متغیرهای تأثیرگذار بر آن را مورد مذاقه و مطالعه قرار دهد و به این سؤال پاسخ دهد که: ۱. معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی کدام‌اند؟ ۲. متغیرهای تأثیرگذار بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی کدام‌اند؟

اهمیت، ضرورت و اهداف تحقیق

چندین دهه از مطالعه کنش انتخاباتی شهروندان به صورت علمی و روشمند در کشورهای اروپایی و آمریکا می‌گذرد. گروه‌ها، احزاب، سیاستمداران، دانشگاه‌ها و دولت‌ها به طور جدی به این حوزه مطالعاتی توجه کرده و از این طریق می‌خواهند تحلیل دقیقی از شرایط جامعه و کنش انتخاباتی شهروندان داشته باشند و بر مبنای آن برنامه خود را تنظیم نمایند. اما در ایران و به طور خاص شهرستان بروجن جای چنین مطالعه‌ای خالی است.

نظر به اهمیت مسئله انتخاب شورای اسلامی و اقبال گسترده مردم شهرستان بروجن و متعاقب آن نارضایتی از نتیجه انتخابات به طوری که هیچ‌گاه تاکنون هیچ نماینده‌ای دو بار موفق به کسب رأی کافی برای مجلس نشده است و خلأ موجود، ضرورت انجام چنین تحقیقی به صورت جدی قابل ملاحظه است.

در همین راستا، اهداف اصلی تحقیق عبارتند از: ۱- مطالعه معیارهای مردم شهر بروجن برای انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی ۲- شناسایی عوامل و متغیرهای مؤثر بر معیارهای مردم شهر بروجن برای انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی

پیشینه تحقیق

تحقیقی، دقیقاً، تحت همین عنوان انجام نشده است ولی تحقیقات مشابه با این موضوع و مطالعات متعددی در زمینه نظرسنجی‌ها انتخاباتی انجام شده است. برخ از مهم‌ترین این مطالعات عبارتند از:

شهیدی نیا (۱۳۷۹) پاره‌ای از وجوه مشخص رفتار رأی‌دهندگی، کیفیت رأی‌دهی، نوع رأی و ترجیحات رأی‌دهی را در استان کرمانشاه تبیین کنند. به نظر شهیدی نیا، به ترتیب این متغیرها بر رفتار رأی‌دهی تأثیرگذارند: وابستگی ایلی، طایفه‌ای و گروه‌گرایی، سواد و میزان تحصیلات نامزدها و رأی‌دهندگان، احترام به پایگاه و منزلت اجتماعی افراد و اعتماد به آنان، وعده‌های اقتصادی و رفاهی نامزدها، بافت شهر (اصلی یا حاشیه‌ای)، رفتار سیاسی زنان، گرایش‌های سیاسی نامزدها و رأی‌دهندگان و نوع تصاویر تبلیغاتی و ظاهر کلی نامزدها.

بر اساس تحقیق صائبی و اسلامی (۱۳۹۲) بین متغیر مدرن یا سنتی بودن زنان و متغیرهای حضور در انتخابات ریاست جمهوری دوره‌های دهم و یازدهم، انتخاب مشاور برای برگزیدن نامزد شایسته‌تر و اهمیت دادن به رأی همسر، رابطه‌ای معنادار وجود دارد.

درزی (۱۳۸۲) نیازهای اقتصادی، تمایلات فردی، دریافت فرد از محیط، تعهدات دینی و مذهبی و پایبندی به احکام دین، منزلت و شأن اجتماعی، توجه به سرنوشت جامعه و... را بر رفتار رأی‌دهی مؤثر می‌داند. در میان عوامل فوق توجه به معیارهای ارزشی از یک سو و نیازهای اقتصادی، بیشترین تأثیر را در رفتار رأی‌دهنده دارند. درعین حال سایر عوامل از جمله علائق فردی، توجه به سرنوشت عمومی جامعه، مراجعه به دیدگاه نخبگان در رفتار رأی‌دهندگان تأثیر بسزایی دارد. همچنین عواملی از قبیل سن، جنسیت، سطح تحصیلات، شغل، محل زندگی نیز در تعیین رفتار رأی‌دهنده و نوع کنش و انتخاب آن‌ها تأثیر دارند.

لیپست و دوز^۱ (۱۳۷۳) باورهای مذهبی، جنسیت، سن، نوع شغل، نژاد، روستایی یا شهری بودن افراد، طبقه اجتماعی و پیوندهای منطقه‌ای را بر مشارکت سیاسی تأثیرگذار می‌دانند. آن‌ها معتقدند که مردان بیشتر از زنان نسبت به مسائل سیاسی و مشارکت در آن‌ها علاقه نشان می‌دهند و نیز افراد شهرنشین در مقایسه با افراد روستانشین علاقه و رغبت زیادی به مسائل سیاسی از خود نشان می‌دهند. از نظر این دو، شدت تأثیرگذاری عوامل مذکور در همه کشورها به یک اندازه نبوده و نمی‌توان به یک الگوی چندان ثابتی در رفتار مشارکتی شهروندان در آن‌ها دست یافت.

دواس و هیوز (۱۹۷۱) به بررسی تأثیر زمینه‌های فردی و خانوادگی دانش‌آموزان بر نگرش سیاسی آنان در آمریکا پرداخته‌اند. آن‌ها نتیجه گرفتند که پسران در مقایسه با دختران

اظهار نموده‌اند که تمایل بیشتری به مشارکت دارند (۷۱ درصد پسران و ۴۵ درصد دختران). آنان در مجموع نتیجه گرفتند که طبقه اجتماعی در تعیین میزان آگاهی سیاسی دانش‌آموزان مؤثر بوده است.

دهقانی (۱۳۹۸) وجه غالب الگوی رفتار انتخاباتی شهروندان اصفهانی در پنجمین دور از انتخابات شورای اسلامی شهر با توجه به مدل میثیگان که معتقد است شاخص IPP (طبقه اجتماعی و محل سکونت شهری) از طریق متغیر مهمی با عنوان «هویت حزبی - جناحی» بر رفتار انتخاباتی تأثیر می‌گذارد، مورد تأیید واقع شده است.

اکبری، حسین و روح‌الله فخاری (۱۳۹۶) نقش قومیت و هویت قومی را بر رفتار انتخاباتی شهروندان بجنوردی بررسی کرده است. بررسی رابطه بین ابعاد هویت قومی با متغیر وابسته نشان می‌دهد ابعاد اجتماعی، سیاسی و قوم‌مداری، رابطه‌ای معنی‌دار و مثبت با الگوی رأی‌دهی قومی داشته‌اند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد در مدل رگرسیونی چند متغیره در مدل نهایی، متغیرهای مطالبات قومی، احساس مشروعیت نظام سیاسی و هویت قومی، رابطه‌ای معنی‌دار با الگوی رأی‌دهی قومی داشته‌اند. همچنین بررسی مدل پژوهش با مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان داد متغیرهای احساس نابرابری اجتماعی، مصرف رسانه‌ای، رضایت اجتماعی و احساس مشروعیت نظام سیاسی به همراه میزان تعاملات با سایر اقوام با تأثیر بر هویت قومی و در نهایت شکل‌گیری مطالبات قومی بر الگوی رأی‌دهی قومی تأثیر می‌گذارند.

چهارچوب نظری و مدل تحلیلی

چهارچوب نظری تحقیق حاضر، برای تبیین معیارهای انتخاب کاندیداهای مجلس، با توجه به این‌که تحقیقی متغیر محور است، و سعی دارد تأثیر مهم متغیرها را بر معیارهای گزینش نمایندگان مجلس مردم شهرستان بروجن مورد سنجش قرار دهد تلفیقی از نظریه‌های کلی و برین لینگر، نظریه کارکردگرایی، نظریه مایکل راش، مکتب مبادله، نظریه اینگلهارت، نظریه اختیار عاقلانه، نظریه آنتونی داونز، آیزن و فیشن، کلندرمن و مکتب شیکاگو است. به‌طور خیلی خلاصه، بر اساس چارچوب نظری، متغیرهای مستقل و تأثیرگذار بر معیارهای انتخاب نمایندگان مجلس شورای اسلامی عبارت‌اند از: دسترسی داشتن به اطلاعات سیاسی، طبقه اجتماعی - اجتماعی افراد، محل سکونت افراد، انگیزه‌های سیاسی، مهارت

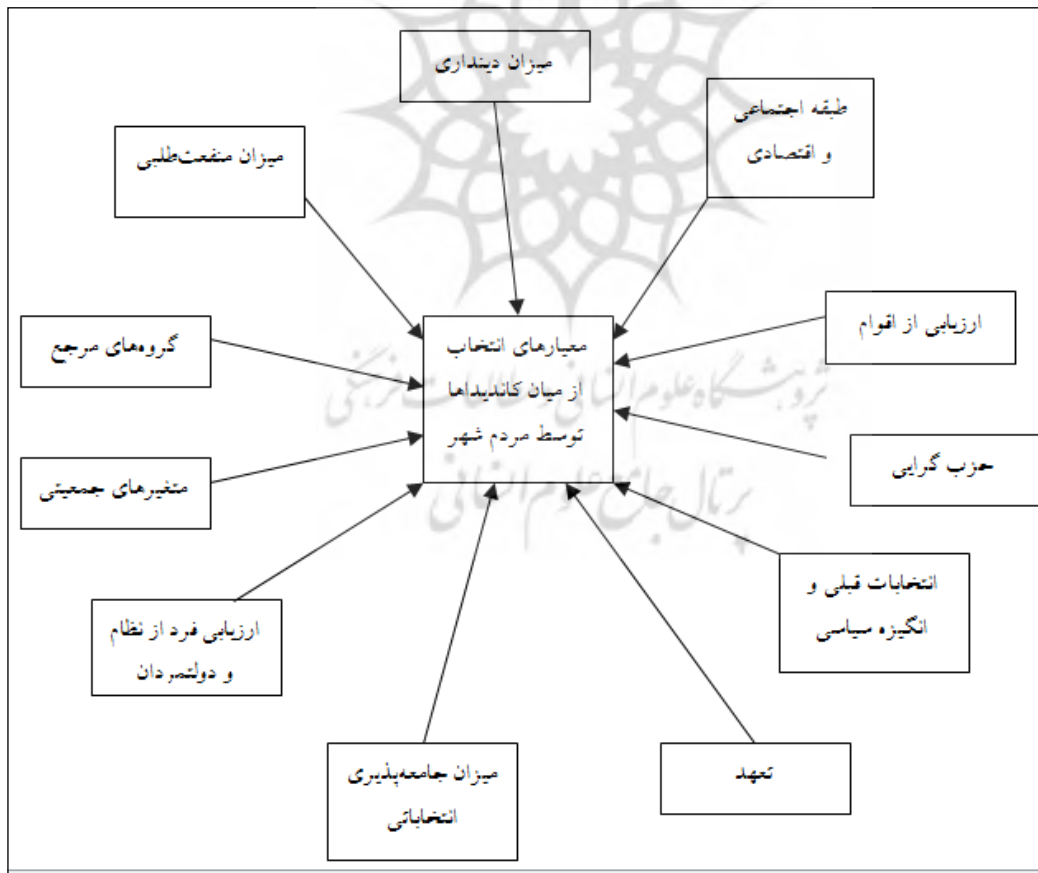
افراد، تعهد نسبت به یک آرمان یا هدف، تعهد نسبت به یک فرد، تعهد نسبت به یک قوم، منافع شخصی، ویژگی‌های شخصی افراد، فشار اجتماعی بر افراد برای رأی دادن، انگیزه‌های اجتماعی مردم، اعتماد افراد، جامعه‌پذیری انتخاباتی، انگیزه‌های شخصی افراد، وابستگی و گرایش حزبی افراد، نگرش فرد درباره نظام سیاسی و عملکرد آن و نخبگان، تجربه شرکت در انتخابات قبلی و احساسی که از نتیجه این مشارکت‌ها حاصل شده است، ارزیابی فرد از سایر اقوام، میزان دین‌داری، رأی دادن دیگران، گروه‌های مرجع، هزینه‌هایی که هر کاندیدا برای جلب توجه مردم می‌کند و نوع جهت‌گیری فردگرایانه یا جمع‌گرایانه. (راش ۱۳۷۷: ۱۲۵-۱۲۴، دال، ۱۳۶۴، ۴-۳۵، لاپالمرا و وینر ۱۹۶۶: ۳۴-۳، اینگلههارت، ۱۳۷۳: ۳۷۸. داوونز ۱۹۵۷: ۳۰۰، دارابی ۱۳۸۸: ۴۷، هرمز ۱۳۷۸: ۱۰۳، بشریه ۱۳۸۱ و ۱۳۸۶، داوونز ۱۹۷۵، پای و وربا ۱۹۶۵).

از این متغیرهای استخراجی فوق با استفاده از تحلیل عاملی ۱۱ عامل استخراج گردید. با توجه به این ۱۱ عامل ۱۱ فرضیه زیر مطرح شد:

۱. طبقه اجتماعی - اقتصادی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.
۲. ارزیابی از اقوام دیگر بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد...
۳. ارزیابی از نظام و دولتمردان بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد
۴. حزب‌گرایی مردم بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.
۵. انتخاب قبلی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.
۶. میزان منفعت‌طلبی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.
۷. میزان جامعه‌پذیری انتخاباتی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

- ۸. تعهد بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.
- ۹. میزان دین‌داری بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.
- ۱۰. گروه‌های مرجع بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.
- ۱۱. متغیرهای جمعیتی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به فرضیه‌ها و چهارچوب نظری تحقیق حاضر را می‌توان در مدل تحلیلی اولیه زیر تلخیص نمود:

روش‌شناسی

نوع روش تحقیق: روش تحقیق از نوع روش تحقیق پیمایشی با کمک نرم‌افزار SPSS است. شیوه عملیاتی سازی متغیرها و استخراج عوامل: الف: متغیرهای مستقل: با مرور نظریه‌های مختلف متغیرهای مستقلی که گمان می‌رفت در الگوی رأی دادن مردم تأثیرگذارند شناسایی شدند. به دلیل زیاد بودن متغیرها، سعی شد که متغیرها با حداقل گویه ممکن (با حفظ اعتبار) سنجیده شوند. ۶۱ گویه برای سنجش این متغیرها استخراج شد که اعتبار و پایایی آن‌ها مورد تأیید واقع شد سپس با کمک تحلیل عاملی به شیوه مؤلفه‌های اصلی با چرخش واریماکس احتساب مقدار ویژه ۱ و معنی‌داری ۰/۵۰ سعی شد که متغیرها (گویه‌ها) به حداقل ممکن کاهش پیدا کنند. ابتدا ۲۷ گویه که به شیوه رتبه‌ای (طیف لیکرت) بیان شده بودند وارد تحلیل شدند. SPSS از این ۲۷ گویه ۷ مؤلفه استخراج نمود. برونداد تحلیل عاملی ذیلاً منعکس و مورد تحلیل علمی واقع می‌شود بر اساس آزمون KMO (جدول شماره ۱ که مقدار آن ۸۱۵ است و این مقدار بزرگ‌تر از ۰,۷۰ می‌باشد استنباط می‌شود که همبستگی موجود بین داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب است. همچنین آزمون بارتلت با کی دو ۲۵۹۷,۸۴۳ و سطح معنی‌داری ۰۰۰ نیز دلالت بر مناسب بودن متغیرها برای تحلیل عاملی دلالت دارد.

جدول شماره (۱) آزمون KMO و بارتلت

	مقدار KMO	.815
	کی دو	2597.843
آزمون بارتلت	درجه آزادی	325
	سطح معنی‌داری	.000

در جدول شماره ۲ میزان اشتراک‌ها منعکس شده است. هرکدام از مقادیر اشتراک میزان واریانس تبیین شده هرکدام از متغیرها توسط تمام عوامل را نشان می‌دهد. جدول شماره ۳ واریانس تبیین شده بیانگر این است که جمعاً ۵۸,۸۵۰ درصد از واریانس متغیرها توسط عوامل استخراجی مورد تبیین واقع می‌گردد که میزان نسبتاً مناسب و مورد قبولی است. این جدول همچنین مقادیر ویژه و درصد واریانس‌های تبیین شده توسط هر عامل را به‌طور جداگانه نیز نشان می‌دهد.

جدول شماره (۲) اشترک‌ها

مقدار اشترک	متغیر
600	دسترسی به اطلاعات
485	انگیزه سیاسی
438	مهارت
494	تعهد به آرمان
367	تعهد به فرد
400	تعهد به قوم
543	منافع شخصی
541	دستیابی به موقعیت اجتماعی
369	گمان به این‌که کاندیدا منشأ خدمات اجتماعی خواهد بود
547	اعتماد به کاندیدا
680	احساس وظیفه برای شرکت در انتخابات
656	تشویق دیگران به شرکت در انتخابات
697	عمل دولتمردان در راستای منافع کشور
741	مناسب بودن نظام
702	پاسخ نظام به نیازهای مردم
748	مناسب بودن دولتمردان
534	تأثیر انتخابات قبلی بر زندگی فرد i
569	توجه نمایندگان قبلی به خواسته‌های فرد
611	ارزیابی فرد از تجربه انتخابات قبلی
705	ارزیابی فرد از میزان دین‌داری خود
556	به فکر خود بودن
479	به فکر دیگران بودن
676	عضویت در احزاب و جناح‌ها
789	طرفداری از احزاب و جناح‌ها
719	عملکرد احزاب و جناح‌ها
656	ارزیابی از جناح‌ها برای اداره کشور

روش استخراج: مؤلفه‌های اصلی

جدول شماره (۳) واریانس‌های تبیین شده توسط عوامل

عوامل	مقادیر ویژه			مجموع مجذور بارهای عاملی چرخش یافته		
	کل	درصد واریانس	درصد تجمعی	کل	درصد	درصد تجمعی
1	5.474	21.055	21.055	3.422	13.162	13.162
2	2.698	10.377	31.432	2.758	10.608	23.770
3	2.101	8.082	39.514	2.273	8.741	32.511
4	1.664	6.400	45.914	1.863	7.166	39.676
5	1.237	4.756	50.671	1.787	6.874	46.550
6	1.078	4.148	54.818	1.774	6.822	53.373
7	1.048	4.032	58.850	1.424	5.477	58.850
8	.960	3.693	62.543			
9	.942	3.624	66.167			
10	.859	3.306	69.473			
11	.808	3.109	72.582			
12	.785	3.021	75.603			
13	.722	2.778	78.381			
14	.690	2.652	81.034			
15	.622	2.391	83.425			
16	.577	2.218	85.643			
17	.519	1.996	87.639			
18	.487	1.872	89.512			
19	.478	1.839	91.351			
20	.446	1.714	93.065			
21	.386	1.484	94.549			
22	.366	1.406	95.955			
23	.325	1.251	97.206			
24	.271	1.043	98.250			
25	.241	.927	99.177			
26	.214	.823	100.000			

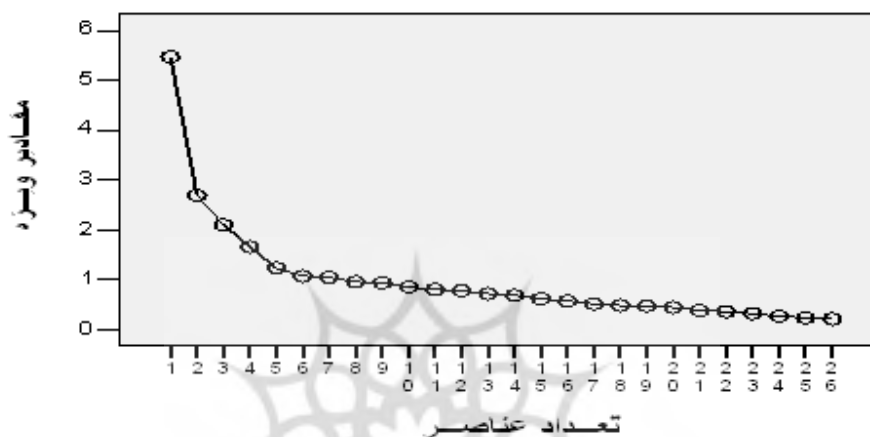
جدول شماره ۴ تعداد عوامل استخراجی نهایی را با توجه به بارهای عاملی نشان می‌دهد. این جدول مبنای نام‌گذاری عوامل قرار گرفته است و با توجه به متغیرهایی که زیر یک عامل قرار گرفته‌اند هر عامل نام‌گذاری شده است.

جدول (۴) ماتریس عوامل چرخش یافته

متغیرها	عوامل						
	ارزیابی فرد از نظام و دولتمردان	حزب گرایی	انتخابات قبلی و انگیزه سیاسی	منفعت طلبی	جامعه پذیری	تعهد	دین
مناسب بودن دولتمردان	۸۳۳.						
مناسب بودن نظام	۸۲۴.						
پاسخ نظام به نیازها	۸۰۰.						
عمل دولتمردان در راستای منافع کشور	۷۹۶.						
طرفداری از احزاب و جناح‌ها		۸۷۹.					
عملکرد احزاب و جناح‌ها		۸۳۴.					
عضویت در احزاب و جناح‌ها		۷۹۷.					
ارزیابی از مناسب بودن احزاب و جناح‌ها برای اداره کشور		۷۶۳.					
تجربه فرد از انتخابات قبلی			۷۰۱.				
توجه نمایندگان قبلی به خواسته‌های فرد			۶۴۶.				
تأثیر انتخابات قبلی بر زندگی فرد			۵۶۳.				
انگیزه‌های سیاسی			۵۱۱.				
دسترسی به اطلاعات				۶۷۸.			
موقعیت اجتماعی				۶۶۲.			
منافع شخصی				۵۲۸.			
تعهد به فرد کاندیدا							
فکر خود							
وظیفه					۶۳۹.		
اعتماد به کاندیدا					۶۱۲.		
تشویق دیگران به رأی دادن					۵۴۴.		
گمان منشأ خدمات بودن کاندیدا							
تعهد به آرمان						۶۴۱.	
تعهد به قوم						۵۵۰.	
دین							۷۸۲.
به فکر دیگران بودن							۵۸۳.
مهارت							

روش استخراج مؤلفه‌های اصلی - شیوه چرخش: واریماکس - متوسط چرخش: ۱۰ چرخش

نمودار شماره ۱ نمودار اسکری بیانگر تعداد عوامل استخراجی است. در این نمودار، تعداد عواملی که دارای و مقادیر ویژه نشان داده شده است. با کمک این جدول می توان تعداد عواملی را که مقدار ویژه آن‌ها ۱ و بالاتر از یک است (۷ عامل) ملاحظه نمود:

نمودار (۱) نمودار اسکری

علاوه بر این متغیرها که وارد تحلیل عاملی شدند و ۷ عامل از آن‌ها استخراج شد سایر متغیرها (به دلیل اختلاف در سطح و برای پرهیز از کاسته شدن دقت تحلیل) به شیوه منطقی و بر اساس تعریف نظری و عملیاتی زیر سه سازه (عامل) جمع‌بندی شدند که در جدول شماره ۵ منعکس شده‌اند:

جدول (۵) سایر سازه‌ها

متغیر	سازه
خانواده گروه دوستان رأی دادن دیگران الف- مقامات سیاسی کشور ب- مقامات سیاسی محلی (استاندار، فرماندار، بخشدار و ...) ب- بزرگان و معتمدین محلی ج- دانشجویان د- اساتید دانشگاه ه- روحانیون وهمای مرجع	گروه‌های مرجع
درآمد ماهیانه فرد درآمد ماهیانه خانواده فرد دارایی فرد دارایی خانواده فرد شغل فرد شغل پدر فرد میزان تحصیلات فرد میزان تحصیلات پدر فرد میزان تحصیلات مادر فرد	طبقه اجتماعی - اقتصادی افراد
محل سکونت افراد قومیت، سن، جنسیت، تأهل	ویژگی‌های شخصی
ارزیابی لر ارزیابی ترک ارزیابی بروجنی ارزیابی سایر اقوام ساکن در منطقه	ارزیابی از اقوام

ب: متغیر وابسته: معیارهای انتخاب کاندیداها متغیر وابسته است. این معیارها عبارت‌اند از مجموعه ویژگی‌ها و خصایصی که یک کاندیدا دارد و این خصایص و ویژگی‌ها معیار رأی دادن مردم به او می‌شوند. این معیارها را می‌توان به ۴ بعد سیاسی، اقتصادی-اجتماعی، فرهنگی و شخصی که هرکدام دارای مؤلفه‌های زیر می‌باشند، تقسیم‌بندی نمود:

جدول (۶) عملیاتی سازی معیار انتخاب کاندیداها

متغیر	ابعاد	مؤلفه‌ها
معیارهای انتخاب	سیاسی	تعلق و گرایش سیاسی و نفوذ سیاسی
	فرهنگی	مدرك، توان بیان و میزان دانش، اعتقادات مذهبی، میزان اطلاع از مشکلات منطقه
	اقتصادی - اجتماعی	میزان دارایی، دست‌ودلباز و خرج کننده، موقعیت اجتماعی خود و خانواده
	ویژگی‌های شخصی	جنسیت، قومیت، ظاهر، سن، شغل، محل سکونت

جامعه آماری: تمام مردم شهر بروجن که تا آخرین انتخابات مجلس شورای اسلامی بالاتر از ۱۸ سال و دارای حق رأی بودند، می‌باشند.

شیوه نمونه‌گیری: با استفاده از فرمول کوکران تعداد نمونه ۳۸۴ نفر در نظر گرفته شده است
شیوه گردآوری اطلاعات: شیوه گردآوری اطلاعات برای آزمون فرضیه‌ها شیوه پرسشنامه‌ای می‌باشد و جهت تدوین چهارچوب نظری از شیوه اسناد و کتابخانه‌ای استفاده شده است.

تکنیک‌های تجزیه و تحلیل اطلاعات: برای آزمون فرضیه‌ها و تجزیه و تحلیل اطلاعات از آماره‌های توصیفی (نمودارها، جداول توزیع فراوانی، آماره‌های گرایش به مرکز و پراکندگی) و ضرایب همبستگی مناسب، رگرسیون و آماره‌های استنباطی مناسب با کمک نرم‌افزار SPSS استفاده خواهد شد

اعتبار و پایایی: برای اعتبار ابزار تحقیق پرسشنامه برای تعیین اعتبار به داوران و متخصصین داده شد تا در خصوص انواع اعتبار پرسشنامه نظر دهند و برای سنجش پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شده است آلفای کرونباخ به دست آمده برابر با ۰,۸۴ بوده است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها (یافته‌ها).

در این بخش نخست به توصیف معیارهای انتخاب کاندیداها و سپس آزمون فرضیه‌های تحقیق پرداخته می‌شود.

توصیف معیارهای انتخاب کاندیداها: بر اساس یافته‌های مقاله ۹,۶ درصد از پاسخگویان

بیان داشته‌اند به کاندیدایی رأی می‌دهند که عضو جناح چپ، ۱۷,۶ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند به کاندیدایی رأی می‌دهند که عضو جناح راست باشد. ۳۴,۵ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند به کاندیدایی رأی می‌دهند که مستقل باشد و ۳۲,۴ درصد بیان کردند که جناح برای آن‌ها فرقی ندارد. ۸,۸ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند به کاندیدایی رأی می‌دهند که گرایش جناح چپ داشته باشد. ۱۹,۳ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند به کاندیدایی رأی می‌دهند که گرایش به جناح راست داشته باشد. ۳۶,۴ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند به کاندیدایی رأی می‌دهند که مستقل باشد و ۲۸,۶ درصد بیان کردند گرایش به جناح برای آن‌ها فرقی ندارد.

۳,۲ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند با اهمیت نفوذ سیاسی کاملاً مخالف ۴,۸ مخالف و به ترتیب ۱۴,۴, ۳۹,۰ و ۳۶,۱ بی تفاوت، موافق و کاملاً موافق بودند. ۶,۴ درصد از پاسخگویان با اهمیت مدرک تحصیلی کاملاً مخالف ۶,۷ درصد مخالف ۱۵,۰ و برای آن‌ها اهمیت مدرک تحصیلی فرقی نداشت، ۳۲,۴ موافق و ۳۷,۷ کاملاً موافق بودند. ۱,۶ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند با اهمیت دانش و اطلاعات کاملاً مخالف ۲,۷ درصد مخالف و ۷,۰، ۳۲,۶ و ۵۴,۸ اهمیت دانش و اطلاعات برای آن‌ها فرقی نداشت و ۳۲,۶ موافق با اهمیت دانش و اطلاعات و ۵۴,۸ کاملاً موافق‌اند. در خصوص اهمیت اعتقادات مذهبی ۳,۵ درصد از پاسخگویان کاملاً مخالف ۲,۷ درصد از پاسخگویان مخالف و به ترتیب ۱۶,۰، ۲۷,۰ و ۴۸,۱ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در رابطه با اهمیت آشنایی با مشکلات منطقه ۲,۱ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۳,۲ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند با این گویه مخالف و به ترتیب ۷,۲، ۲۵,۴ و ۵۹,۶ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در خصوص اهمیت میزان دارایی و اموال ۲۶,۷ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۲۵,۴ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند مخالف و به ترتیب ۲۷,۵، ۱۱,۵ و ۶,۴ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در اهمیت دست‌و‌دل‌باز بودن ۳۴,۲ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند با این کاملاً مخالف ۲۵,۱ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند مخالف و به ترتیب ۲۰,۶، ۱۰,۴ و ۶,۷ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در زمینه موقعیت اجتماعی ۸,۶ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۸,۶ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند مخالف و به ترتیب ۲۲,۲، ۳۵,۳ و ۲۳,۰ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در خصوص اهمیت موقعیت اجتماعی

خانواده ۱۲٫۶ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۱۱٫۸ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند مخالف و به ترتیب ۳۲٫۶، ۲۵٫۹ و ۱۴٫۲ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در ارتباط با اهمیت مطلوب ارزیابی نمودن طرفداران کاندیدا ۸٫۸ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۵٫۱ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند مخالف و به ترتیب ۲۳٫۵، ۳۶٫۱ و ۲۵٫۱ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در زمینه اهمیت محل سکونت ۱۱٫۸ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۹٫۶ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند گویه مخالف و به ترتیب ۳۶٫۹، ۱۹٫۸ و ۱۹٫۵ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در خصوص اهمیت قومیت کاندیدا ۱۵٫۲ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۱۲٫۳ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند مخالف و به ترتیب ۴۲٫۸، ۱۵٫۸ و ۱۲٫۳ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در زمینه اهمیت آراستگی ظاهر کاندیدا ۱۵٫۵ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۹٫۱ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند مخالف و به ترتیب ۳۴٫۵، ۲۴٫۹ و ۱۲٫۸ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در خصوص اهمیت هم منطقه‌ای بودن کاندیدا ۱۱٫۵ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاملاً مخالف ۸٫۶ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند گویه مخالف و به ترتیب ۴۲٫۵، ۲۱٫۱ و ۱۳٫۶ بیان داشته‌اند برای آن‌ها فرقی ندارد، موافق و کاملاً موافق‌اند. در زمینه اهمیت سن کاندیدا ۳۸٫۵ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند که کاندیداهای جوان‌تر و ۱۹٫۰ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاندیداهای مسن‌تر را مناسب‌تر می‌دانند و ۴۱٫۴ درصد بیان کرده‌اند جوان و مسن بودن کاندیدا برای آن‌ها اهمیتی ندارد. در خصوص مهم بودن سوابق شغلی ۴٫۰ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند که سوابق شغلی کاندیدا اصلاً اهمیتی ندارد ۴٫۵ درصد بیان داشته‌اند کم و به ترتیب ۲۲٫۷، ۳۴٫۵ و ۳۱٫۳ درصد به ترتیب اهمیت سوابق شغلی کاندیدا را متوسط، زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده‌اند. در زمینه اهمیت جنسیت ۳۷٫۲ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند که کاندیداهای مرد و ۱۰٫۴ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاندیداهای زن را مناسب‌تر می‌دانند و ۵۰٫۰ درصد بیان کرده‌اند زن و مرد بودن کاندیدا برای آن‌ها فرقی ندارد. همچنین، ۹٫۹ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند که کاندیداهای ترک و ۱۱٫۲ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاندیداهای لر و ۱۶٫۰ درصد از پاسخگویان بیان داشته‌اند کاندیدا از سایر اقوام را مناسب‌تر می‌دانند و برای ۵۱٫۱ درصد پاسخگویان قومیت کاندیدا فاقد اهمیت ارزیابی شد.

آزمون فرضیه‌ها و برازش مدل: برای برازش مدل و آزمون فرضیه‌ها از رگرسیون خطی چند متغیره استفاده شده است. برای این کار تمام متغیرهای مستقل (به جز متغیرهای جمعیتی که وارد معادله رگرسیون جداگانه‌ای شده‌اند) یکجا وارد معادله رگرسیون شدند تا برآیند تأثیر متغیرها بر همدیگر در اثرگذاری بر متغیر وابسته لحاظ شود. بر اساس نتایج حاصله از رگرسیون: میزان R ضریب همبستگی چندگانه که بیانگر شدت همبستگی بین متغیرهای مستقل با متغیر وابسته است ۰,۶۳۲ می‌باشد و میزان R^۲ برابر با ۰,۳۸۸ که دلالت بر میزان واریانس تبیین شده متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل دارد ۰ جدول شماره (۷) بر اساس جدول آنوا (جدول شماره ۸) سطح معنی داری معادله رگرسیون صفر می‌باشد که بر این موضوع دلالت دارد که می‌توان نتایج حاصله را با اطمینان بیش از ۹۹ درصد به جامعه آماری تعمیم داد.

بر اساس نتایج حاصله از رگرسیون چند متغیره، برای آزمون فرضیه‌ها نتایج زیر حاصل شده است (جدول شماره ۹):

فرضیه ۱: طبقه اجتماعی-اقتصادی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن-۰,۸۸ تی آن-۱,۸۴۰ و سطح معنی داری آن ۰,۶۷ مقداری بالاتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع نمی‌شود. لذا می‌توان مدعی شد که طبقه اجتماعی-اقتصادی مردم شهرستان بروجن بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری ندارد و مردم بر اساس گرایش‌ها و خصایص طبقاتی رأی نمی‌دهند.

فرضیه ۲: ارزیابی مردم از اقوام دیگر بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن-۱,۰۲ تی آن-۲,۰۱۵ و سطح معنی داری آن ۰,۴۵ کمتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع می‌شود. لذا می‌توان مدعی شد که ارزیابی مردم شهرستان بروجن از سایر اقوام بر رأی دادن آن‌ها تأثیر معناداری دارد و رأی دادن مردم متأثر از ارزیابی‌شان از سایر اقوام است.

فرضیه ۳: ارزیابی مردم از نظام بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۱۲۴۰، تی آن ۲,۴۴۹ و سطح معنی داری آن ۰۱۵ کمتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع می شود. لذا می توان مدعی شد که ارزیابی مردم شهرستان بروجن از دولتمردان و نظام سیاسی کشور بر رأی دادن آن‌ها تأثیر معناداری دارد و رأی دادن مردم متأثر از ارزیابی شان از دولتمردان و نظام سیاسی کشور است.

فرضیه ۴: حزب گرایی مردم معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۱۷۹، تی آن ۳,۷۷۴ و سطح معنی داری آن ۰۰۰ کمتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع می شود. لذا می توان مدعی شد که حزب گرایی شهرستان بروجن بر رأی دادن آن‌ها تأثیر معناداری دارد و رأی دادن مردم متأثر از حزب گرایی شان است.

فرضیه ۵: انتخاب قبلی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۱۰۱، تی آن ۲,۰۲۷ و سطح معنی داری آن ۰۴۴ که کمتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع می شود. لذا می توان مدعی شد که انتخابات قبلی شهرستان بروجن بر الگوی رأی دادن آن‌ها تأثیر معناداری دارد و رأی دادن مردم متأثر از انتخابات قبلی است.

فرضیه ۶: میزان منفعت طلبی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۱۰۳، تی آن ۲,۰۸۲ و سطح معنی داری آن ۰۳۸ که کمتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع می شود. لذا می توان مدعی شد که میزان منفعت طلبی مردم شهرستان بروجن بر رأی دادن آن‌ها تأثیر معناداری دارد و رأی دادن مردم متأثر از میزان منفعت طلبی آن‌ها است.

فرضیه ۷: میزان جامعه پذیری بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۰,۲۶، تی آن ۵۴۲ و سطح معنی داری آن ۵۸۸ که بیشتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع نمی شود. لذا می توان مدعی شد که میزان جامعه پذیری مردم شهرستان بروجن بر الگوی رأی دادن آن ها تأثیر معناداری ندارد و الگوی رأی دادن مردم متأثر از میزان جامعه پذیری آن ها نیست.

فرضیه ۸: تعهد بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۰,۲۹، تی آن ۶۱۵ و سطح معنی داری آن ۵۳۹ که بیشتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع نمی شود. لذا می توان مدعی شد که تعهد مردم شهرستان بروجن بر رأی دادن آن ها تأثیر معناداری ندارد و الگوی رأی دادن مردم متأثر از تعهد آن ها نیست.

فرضیه ۹: میزان دین داری بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۰,۸۶، تی آن ۱,۸۰۷ و سطح معنی داری آن ۰,۷۲ که بیشتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع نمی شود. لذا می توان مدعی شد که میزان دین داری مردم شهرستان بروجن بر رأی دادن آن ها تأثیر معناداری ندارد و رأی دادن مردم متأثر از میزان دین داری آن ها نیست.

فرضیه ۱۰: گروه های مرجع بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

با توجه به خروجی رگرسیون چند متغیره که بتای آن ۱,۱۳، تی آن ۲,۱۳۰ و سطح معنی داری آن ۰,۳۴ که کمتر از ۰,۰۵ است این فرضیه مورد تأیید واقع می شود. لذا، می توان مدعی شد که گروه های مرجع بر رأی دادن آن ها تأثیر معناداری دارد و رأی دادن مردم متأثر از میزان جامعه پذیری آن ها است.

جدول شماره ۷: R و R^۲

مدل	R	R ^۲	R تعدیل شده ۲	خطای استاندارد
1	.623	.388	.364	6.90857

جدول شماره ۸: آنوا

مدل	مجموعه مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F مقدار	سطح معنی داری
رگرسیون	8415.591	11	765.054	16.029	.000
باقیمانده‌ها	13268.491	278	47.728		
کل	21684.083	289			

جدول شماره ۹: ضرایب رگرسیون

مدل	B	ضرایب		تی	سطح معنی داری
		ضرایب استاندارد خطای استاندارد	ضرایب استاندارد شده بتا		
مقدار ثابت	50.619	2.124		23.835	.000
طبقه اجتماعی - اقتصادی	-2.008	1.091	-.088	-1.840	.067
ارزیابی از اقوام دیگر	-.234	.116	-.102	-2.015	.045
عامل ۱ (ارزیابی فرد از دولتمردان و نظام)	1.066	.435	.124	2.449	.015
عامل ۲ (حزب گرایی)	1.537	.407	.179	3.774	.000
عامل ۳ (انتخابات قبلی)	.871	.430	.101	2.027	.044
عامل ۴ (منفعت طلبی)	.895	.430	.103	2.082	.038
عامل ۵ (جامعه پذیری)	.225	.416	.026	.542	.588
عامل ۶ (تعهد)	.244	.396	.029	.615	.539
عامل ۷ (دین)	.734	.406	.086	1.807	.072
گروه‌های مرجع	1.195	.561	.113	2.130	.034

متغیر وابسته معیارهای انتخاب کاندیداها

فرضیه ۱۱: متغیرهای جمعیتی بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیداهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری دارد.

متغیرهای جمعیتی (قومیت پاسخگو، جنسیت پاسخگو، تأهل، محل سکونت و سن پاسخگو) جداگانه وارد تحلیل رگرسیون شدند.

بر اساس نتایج حاصله از رگرسیون: میزان R ضریب همبستگی چندگانه که بیانگر شدت همبستگی بین متغیرهای مستقل با متغیر وابسته است. ۱۸۰ می باشد و میزان R^۲ برابر با ۰۳۲ است که دلالت بر میزان واریانس تبیین شده متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل دارد (جدول شماره ۱۰). بر اساس جدول آنوا (شماره ۱۱) سطح معنی داری معادله رگرسیون ۰۳۳ می باشد که بر این موضوع دلالت دارد که نمی توان نتایج حاصله را به جامعه آماری تعمیم داد و به عبارت دیگر متغیرهای جمعیتی تأثیر معناداری برای معیارهای رأی دهی مردم شهرستان بروجن ندارند که این موضوع با توجه به سطوح معنی داری تک تک متغیرها در جدول ضرایب رگرسیون جدول (۱۲) که همگی بالاتر از ۰،۰۵ هستند کاملاً مشهود است.

جدول (۱۰) R و R^۲

خطای استاندارد	R تعدیل شده ۲	۲ R	R	مدل
7.60278	.019	.032	.180	1

جدول شماره ۱۱: Anova

سطح معنی داری	F مقدار	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	مدل
.033	2.465	142.477	5	712.384	رگرسیون
		57.802	368	21271.207	باقیمانده ها
			373	21983.591	کل

جدول شماره ۱۲: ضرایب رگرسیون

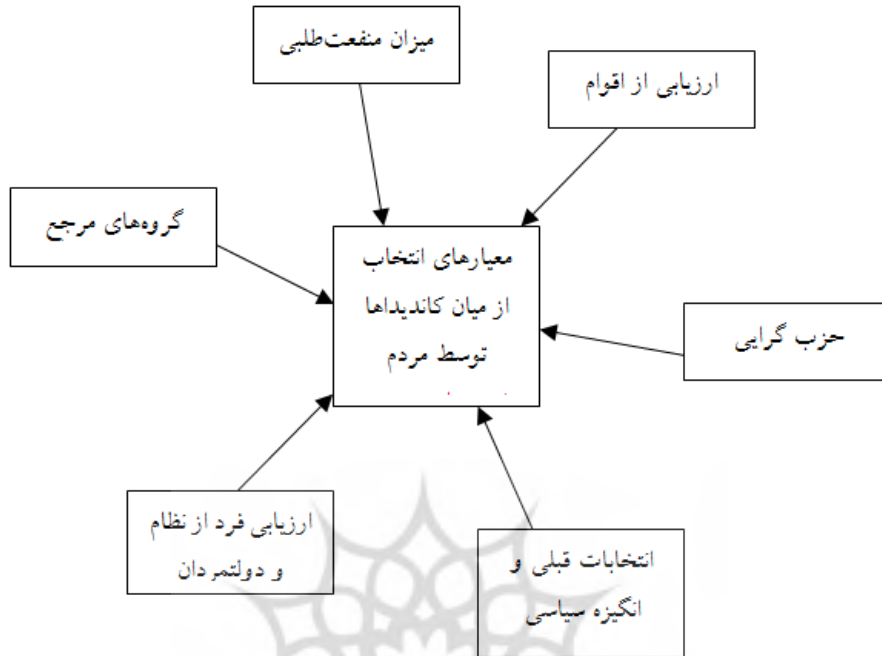
مدل	B	ضرایب غیراستاندارد	ضرایب استاندارد شده	تی	سطح معنی داری
		خطای استاندارد	بتا		
مقدار ثابت	46.118	2.332		19.776	.000
محل سکونت پاسخگو	-.029	.137	-.011	-.210	.834
سن پاسخگو	.078	.045	.106	1.741	.082
جنسیت پاسخگو	1.330	.861	.086	1.544	.123
وضعیت تأهل پاسخگو	-.554	.762	-.042	-.727	.468
قومیت پاسخگو	-.348	.394	-.047	-.883	.378

با توجه به مقادیر ستون B خروجی SPSS، معادله رگرسیون برای فرضیه‌های تأیید شده فوق را به می‌توان به شرح زیر نوشت:

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_aX_a$$

$$Y = 50.61 + (-.234) \text{ (ارزیابی فرد از سایر اقوام)} + 1.066 \text{ (ارزیابی فرد از دولتمردان و)} + 0.895 \text{ (انتخابات قبلی)} + 0.871 \text{ (حزب گرایی)} + 1.537 \text{ (نظام)} + 1.195 \text{ (منفعت طلبی)}$$

که اگر اثر متغیرهای مستقل وارد شده در معادله را ثابت نگه‌داریم، میانگین معیارهای رأی‌دهی مردم شهرستان بروجن معادل ۵۰٫۶۱ خواهد بود. به ازای یک واحد افزایش یا تغییر در میزان ارزیابی فرد از سایر اقوام به اندازه ۰/۲۳۴ - واحد کاهش یا تغییر منفی در رأی‌دهی مردم ایجاد می‌شود. و به ازای یک واحد تغییر در متغیرهای ارزیابی فرد از دولتمردان و نظام، حزب گرایی، انتخابات قبلی، منفعت‌طلبی، گروه‌های مرجع، به ترتیب ۱٫۵۳۷، ۱٫۰۶۶، ۱٫۸۷۱، ۱٫۱۹۵، ۱٫۸۹۵ واحد تغییر در رأی‌دهی مردم شهرستان بروجن قابل پیش‌بینی است.

مدل نهایی تحقیق

۷. نتیجه گیری

هدف مقاله، حاضر تبیین جامعه‌شناختی معیارهای انتخاب کاندیدها و عوامل مؤثر بر آن در شهرستان بروجن بود. در راستای هدف تحقیق ۲ سؤال: ۱- معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیدهای مجلس شورای اسلامی کدام‌اند؟ ۲- متغیرهای تأثیرگذار بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیدهای مجلس شورای اسلامی کدام‌اند؟ طرح شد و برای پاسخگویی به دو سؤال مطرح شده، پس از مطالعه دیدگاه‌های مختلف، تعدادی زیادی متغیر شناسایی شد. سپس این متغیرها توسط تحلیل عاملی به ۱۱ عامل تقلیل پیدا کردند. با توجه به این ۱۱ عامل ۱۱ فرضیه مطرح گردید. پس از بررسی معیارهای انتخاب نمایندگان، فرضیه‌ها با روش رگرسیون چند متغیره مورد آزمون واقع شدند.

برای بررسی معیارهای انتخاب کاندیدها، این معیارها در چهار بعد سیاسی، اجتماعی- اقتصادی، فرهنگی و شخصی بررسی شد. در بعد سیاسی، مردم به کاندیدهایی که از نظر

عضویت به جناح‌ها و گرایش به هیچ حزبی نداشته باشد و همچنین دارای نفوذ سیاسی بالای باشند، گرایش بیشتری دارند.

در بعد فرهنگی، مردم بیشتر به کاندیدایی گرایش دارند که دارای تحصیلات و دانش و اطلاعات بالا و همچنین دارای اعتقادات مذهبی و آشنا با منطقه باشد.

در بعد اجتماعی-اقتصادی، دارایی کاندیدا و هزینه‌های تبلیغاتی بالا کاندیدا اهمیت برای مردم نداشته است، اما موقعیت اجتماعی برتر کاندیدا و هم‌چنین موقعیت اجتماعی خانواده کاندیدا و شخصیت طرفداران کاندیدا برای مردم شایان اهمیت بود.

در بعد شخصی، نخست سوابق شغلی کاندیدا اهمیت زیادی در نزد رأی‌دهندگان دارد و سپس ظاهر آراسته کاندیدا و هم منطقه‌ای بودن کاندیدا نسبتاً مهم بوده است. اهمیت سکونت کاندیدا در منطقه و هم قومی بودن کاندیدا با رأی‌دهندگان در حد متوسطی است. جنسیت و سن کاندیدا و تعلقات قومی کاندیدا نسبتاً بی‌اهمیت دانسته شده‌اند. باین‌وجود کاندیدای مرد نسبت به کاندیدای زن و کاندیدای جوان نسبت به کاندیدای مسن در اولویت رأی‌دهی بوده است. در خصوص مناسب بودن قومیت‌های برای نمایندگی مجلس (هرچند بیش از ۵۱ درصد بیان داشتند فرقی نمی‌کند)، بروجنی‌ها در اولویت و سپس به ترتیب لرها و ترک‌ها در مرتبه بعدی قرار داشته‌اند و دلیل اولویت بالاتر بودن درصد اولویت بروجنی‌ها در این بوده است که بیشترین ساکنین شهر خود بروجنی‌ها هستند و این تأییدکننده اهمیت قومیت و رأی دادن بر اساس قومیت در این گروه است.

با استفاده از رگرسیون چند متغیره با استفاده از روش Enter مورد آزمون واقع شدند که تأثیر ۶ عامل مورد تأیید واقع شدند. عامل حزب‌گرایی با مقدار بتای ۱/۵۳۷ بیشترین سهم را در تبیین معیارهای رأی‌دهی مردم داشته است به این معنا آن‌هایی که جهت‌گیری حزبی داشتند این جهت‌گیری تأثیر بالایی بر معیارهای رأی‌دهی آن‌ها داشت. نتیجه حاضر در راستای چارچوب نظری می‌باشد و همسو با یافته‌های پژوهش شهیدی نیا (۱۳۹۷) است.

متغیر گروه‌های مرجع با مقدار بتای ۱/۱۹۵ بیشترین سهم را پس از متغیر حزب‌گرایی در تبیین معیارهای انتخاب کاندیداها و رأی‌دهی مردم شهرستان بروجن داشته است. این همبستگی مستقیم و معنادار می‌باشد. از میان گروه‌های مرجع خانواده، مقامات سیاسی کشور،

اساتید دانشگاه، روحانیون و معلمان تأثیر نسبتاً بیشتری نسبت به سایر گروه‌ها داشته‌اند. این یافته در تأیید چارچوب نظری است و همسو با نتایج پژوهش شهیدی نیا (۱۳۹۷) است که نشان می‌دهد؛ گروه‌های حمایت‌کننده و گروه‌گرایی بر رفتار سیاسی و مشارکت تأثیر دارد.

سپس متغیر ارزیابی فرد از دولت‌مردان و نظام با مقدار بتای ۱/۰۶۶ بیشترین سهم را در تبیین معیارهای رأی‌دهی مردم داشته است که این همبستگی نیز مستقیم و معنادار است. این همبستگی مستقیم ناشی از میزان رضایت‌مندی مردم از نظام و دولت‌مردان کشور می‌باشد. این تأثیر با رفع محرومیت‌ها و مشکلات منطقه می‌تواند بیشتر شود. در این راستا یافته‌های مقاله، نتایج پژوهش درزی (۱۳۸۲) را تأیید کرده که عنوان می‌کند مهم‌ترین عامل مشارکت سیاسی پایبندی به ارزش‌های نظام است، همچنین بر اساس چارچوب نظری قابل‌بیان است.

متغیر منفعت‌طلبی با مقدار بتای ۰/۸۹۵ پس از متغیرهای بیان‌شده، بیشترین سهم را در تبیین معیارهای رأی‌دهی مردم داشته است. این همبستگی مستقیم و معنادار می‌باشد. به نظر می‌رسد کسب منزلت‌های بالاتر اجتماعی به‌نوبه خود در فرد احساس توانایی و نگرش‌های معطوف به تأثیر نهادن به تصمیم‌گیری‌های دستگاهی عمومی را ایجاد می‌کند و این عوامل ذهنی در مجموع می‌تواند، مشوق مشارکت در رأی‌دهی و فعالیت‌های سیاسی باشد. این یافته، توسط چارچوب نظری تحقیق قابل تبیین بوده و همسو با نتایج شهیدی نیا (۱۳۹۷) است که نشان داده است؛ وعده‌های اقتصادی، رفاهی نامزدها در گرایش رأی‌دهندگان مؤثر می‌باشد همچنین با نتایج یافته‌های درزی (۱۳۸۲) همسو است که عنوان می‌کند؛ توجه به نیازهای اقتصادی و منفعت مالی را بیشترین تأثیر در رفتار رأی‌دهندگان دارد.

انتخابات قبلی با مقدار بتای ۰/۸۷۱ پس از منفعت‌طلبی بیشترین سهم را در تبیین معیارهای رأی‌دهی مردم داشته است. این همبستگی نیز مستقیم و معنادار می‌باشد. می‌توان نگرش مردم را نسبت به انتخابات قبلی را با تغییر هدف‌های مادی و اقتصادی به هدف‌های معنوی و ذهنی تغییر داد. به‌گونه‌ای که مثبت بودن انتخابات قبلی را تنها با رفع شدن مشکلات اقتصادی منطقه ارزیابی نکنند. این یافته، ضمن تأیید چارچوب نظری با نتایج پژوهش لیپست و دوز (۱۳۷۳) ناهم‌سو بوده که بیان می‌دارد کمترین تأثیر در میزان مشارکت را عملکرد نمایندگان پیشین دارند.

متغیر دیگر دارای تأثیر بر معیارهای انتخاب کاندیدا و رأی‌دهی مردم شهرستان بروجن، متغیر ارزیابی اقوام دیگر با مقدار بتای ۰/۲۳۴- است که همبستگی معکوس و معنادار می‌باشد. با توجه به این که جامعه مورد پرسش، منطقه‌ای در حال گذار می‌باشد که در آن قوم‌گرایی‌ها و تعصبات قومی رو به کاهش می‌گذارد و بیشتر توجه مردم متوجه شایستگی‌های فردی است، پس طبیعی است که این همبستگی معکوس و معنادار باشد. این یافته، ضمن تأیید چارچوب نظری، با یافته‌های پژوهش شهیدی‌نیا (۱۳۹۷) و لیپست و دوز (۱۳۷۳) همسو است.

طبقه اجتماعی - اقتصادی مردم شهرستان بروجن بر معیارهای مردم شهر بروجن در انتخاب کاندیدهای مجلس شورای اسلامی تأثیر معناداری ندارد و مردم بر اساس گرایش‌ها و خصایص طبقاتی رأی نمی‌دهند. این یافته برخلاف چارچوب نظری است و با نتایج حاصل از پژوهش شهیدی‌نیا (۱۳۹۷)، صائبی (۱۳۹۴) و لیپست و دوز (۱۳۷۳) ناهم‌سو می‌باشد.

متغیرهای جمعیتی تأثیر معناداری برای معیارهای رأی‌دهی مردم شهرستان بروجن ندارند این یافته، برخلاف چارچوب نظری تحقیق است، همچنین ناهم‌سو با یافته‌های لیپست و دوز (۱۳۷۳) است که نشان می‌دهند؛ جنسیت، سن، نوع شغل، نژاد و... بر مشارکت سیاسی تأثیرگذار است.

همچنین بر اساس یافته‌ها، میزان دین‌داری مردم شهرستان بروجن بر رأی دادن آن‌ها تأثیر معناداری ندارد و رأی دادن مردم متأثر از میزان دین‌داری آن‌ها نیست. نتایج حاضر مؤید چارچوب نظری پژوهش نیست و عدم همسویی را با یافته‌های پژوهش لیپست و دوز (۱۳۷۳) نشان می‌دهد؛ که بیان می‌دارند باورهای مذهبی بر مشارکت سیاسی تأثیرگذار است.

پی‌نوشت

1. douz

کتابنامه

۱۲. اکبری، حسین و روح‌الله فخاری (۱۳۹۶). «نقش قومیت در رفتار انتخاباتی اجتماعات چند قومیتی (مورد مطالعه: شهرستان بجنورد)»، *جامعه‌شناسی کاربردی*، دوره ۲۸، شماره ۲، صص: ۷۱-۹۰.

۱۳. بشیری، حسین (۱۳۸۶). *جامعه‌شناسی سیاسی*، چ ۱۲. تهران: نی.

۱۴. -----، ----- (۱۳۸۱). *موانع توسعه سیاسی در ایران*، چاپ سوم. تهران: گام نو.

۱۵. اینگلهارت، رونالد (۱۳۷۳). *تحول فرهنگی در جامعه پیشرفته صنعتی*، ترجمه مریم وتر، تهران: کویر.

۱۶. دارابی، علی (۱۳۸۸). *رفتار انتخاباتی در ایران، الگوها و نظریه‌ها*، چ ۵، تهران: انتشارات سروش.

۱۷. دال، رابرت (۱۳۶۴). *تجزیه و تحلیل سیاست*، ترجمه حسین ظفریان، تهران: ظفریان.

۱۸. درزی، علی (۱۳۸۲). *تحلیل الگوی رفتار انتخاباتی مردم استان مرکزی در هشتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری*.

۱۹. دهقانی، حمید (۱۳۹۸). «تبیین رفتار انتخاباتی شهروندان اصفهانی با تأکید بر مدل کلمبیا و میشیگان: یک مطالعه موردی»، *مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی (مطالعات راهبردی جهانی شدن)*، دوره ۹، شماره ۳۳، صص: ۱۹۰-۱۷۰.

۲۰. راش، مایکل (۱۳۷۷). *جامعه و سیاست*، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: سمت.

۲۱. ریتزر، جورج (۱۳۸۵). *نظریه‌های جامعه‌شناسی در دوران معاصر*، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: علمی.

۲۲. شهیدی نیا، علی (۱۳۷۹). *بررسی عوامل مؤثر بر رفتار انتخاباتی رأی‌دهندگان استان کرمانشاه طی دوره اول تا پنجم مجلس شورای، دیدگاه کارشناسان استان کرمانشاه*، پایان‌نامه ارشد، استاد راهنما محمدباقر حشمت زاده، دانشگاه شهید بهشتی.

۲۳. صائبی، غلامرضا و سعید اسلامی (۱۳۹۴). *بررسی رفتار انتخاباتی زنان در ایران (مطالعه موردی: رفتار انتخاباتی زنان شهر رشت در انتخابات ریاست جمهوری ایران دوره‌های دهم و یازدهم، سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۹۲)*، *مطالعات و تحقیقات اجتماعی*، دوره ۴، شماره ۳، صص: ۴۷۷-۴۹۹.

۲۴. گلسر، ویلیام (۱۳۹۷). *تئوری انتخاب*، ترجمه علی صاحبی، تهران: انتشارات سخن.

25. Doves and Huyhes, 1971, A Guide system to the electoral system of the Americans.

26. Downs A, (1975) An Economic theory of Democracy, (New York:Harper and Row.

27. Lapalombara, J. Weiner, M. (1996), Political party and political development, Princeton, NJ, Princeton University Press(Studies in Political Development)

28. Pye, Lucian and Sidney verba(1965), political culture and political development, (Princeton N.J Princeton University press